

Sygn. akt III Ca 686/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, Wydział III Cywilny Odwoławczy w składzie

następującym:

Przewodniczący:	SSO Urszula Kapustka SSO Agnieszka Skrzekut (sprawozdawca) SSO Tomasz Białka
Protokolant:	insp. Jadwiga Sarota

po rozpoznaniu w dniu 8 stycznia 2015r. w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z powództwa F. K.

przeciwko S. G. i T. G.

o nakazanie wykonania czynności

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Rejonowego w Zakopanem

z dnia 9 października 2014 r., sygn. akt I C 183/13

1. **oddala apelację,**

2. **zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

Sygn. akt III Ca 686/14

UZASADNIENIE

Po rozpoznaniu sprawy z powództwa F. K.przeciwko S. G., T. G.o zakazanie wykonania czynności Sąd Rejonowy w Zakopanem wyrokiem z dnia 9 października 2014 r. nakazał pozwanym S. G.i T. G.usuniecie przyzmy kamieni z położonej w G.dz. ewid. nr(...)obj. AWZ nr (...)na odcinku oznaczonym na mapie inż. B. H.z dnia 04.03.2014r. zam. (...)punktami 110 - 113 oraz usunięcie ogrodzenia z położonej w G.dz. ewid. (...). AWZ (...), w punkcie oznaczonym na powołanej wyżej mapie liczbą 104, w terminie miesiąca od uprawomocnienia się orzeczenia, a w razie bezskutecznego upływu tego terminu upoważnia powoda F. K.do wykonania opisanych wyżej czynności na koszt pozwanych (pkt I), zakazał pozwanym S. G.i T. G.oraz osobom prawa ich reprezentującym czynienia powodowi F. K.przeszkód w

wyrównaniu i utwardzeniu szlaku biegnącego po dz. ewid. nr: (...), (...)i (...)obj. AWZ nr (...)oznaczonego na mapie inż. B. H.z dnia 04.03.2014r. literami A, B, E, G, H, I, J, K, L, Ł, M, N, O, C, D, A oraz zniwelowaniu skarp ziemnych znajdujących się na przedmiotowym szlaku, na opisanych wyżej działkach, a usytuowanych po stronach szlaku (pkt II), postępowanie w zakresie nakazania pozwanym usunięcia metalowych słupków zlokalizowanych na przedmiotowym szlaku umorzył (pkt III). W pozostałej części powództwo oddalił (pkt IV). Koszty postępowania wzajemnie zniósł (pkt V).

Sąd Rejonowy ustalił, że powód F. K.jest właścicielem nieruchomości władnącej położonej w G.stanowiącej m.in. dz. ewid. nr (...)obj. Kw nr (...)Sądu Rejonowego w Zakopanem. Pozwani S. G.i T. G.są współwłaścicielami nieruchomości obciążonych tj. położonych w G.dz. ewid. nr: (...),(...), (...).

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Zakopanem z dnia 30.04.2009 r. powód F. K.i A. K.na prawach ustawowej wspólności małżeńskiej nabyli z dniem 31.12.2001 r. przez zasiedzenie prawo służebności przejazdu, przechodu i przegonu biegnącej po położonej w G.dz. ewid nr: (...), (...)i (...)obj. AWZ nr (...)wydanym przez Naczelnika Gminy w B.w dniu 24.09.1980 r. oraz dz. ewid. nr (...)obj. AWZ nr (...)wydanym przez Naczelnika Gminy w B.w dniu 24.09.1980 r. – pasem gruntu o zmiennej szerokości oznaczonym na mapie inż. J. G. (1)z dnia 25.11.2008 r. kolorem zielonym oraz literami: A, B, C, D, A – po dz. ewid. nr (...), E, F, G, E po dz. ewid. nr (...), C, B, E, F, G, H, I, J, K, L, Ł, M, N, O, C po dz. ewid. nr (...)oraz L, Ł, P, R, S, T, U, L po dz. ewid. nr (...). Pod sygn. akt I C 155/09 toczyło się postępowanie z powództwa F. K.przeciwko S. G.o zakaz. Powód wniósł o zakazanie pozwanemu czynienia powodowi jakichkolwiek przeszkód w wykonywaniu utwardzenia i odwodnienia wyżej opisanego szlaku drożnego. Postępowanie to zakończyło się zawarciem pomiędzy stronami ugody na rozprawie w dniu 13.08.2009 r. Zgodnie z jej treścią pozwany S. G.oraz jego brat T. G.jako współwłaściciele położonych w G.dz. ewid. nr: (...), (...)oraz (...)zezwolili powodowi F. K.na utwardzenie szlaku drożnego o zmiennej szerokości, biegnącego południowym skrajem wymienionych powyżej nieruchomości a opisanego na mapie inż. J. G. (1)literami: A, B, E,G, H, I, J, K, L, Ł, M, N, O, F, C, D, A sporządzonej do sprawy sygn. akt I Ns 661/07 tamt. Sądu. S. G.i T. G.w 2012 r. wystąpili z powództwem o uchylenie się od skutków prawnych powyższej ugody, powołując się na fakt, iż zawarli ją pod wpływem błędu. Wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 26.02.2013 r. powództwo zostało oddalone, z uwagi na niewykazanie przez powodów okoliczności, że w trakcie zawierania ugody pozostawali oni pod wpływem błędu co do stanu faktycznego. Pozwem wniesionym w maju 2013 r. S. G., T. G.i J. G. (2)zażądali stwierdzenia nieważności ugody zawartej w dniu 13.08.2009 r. w sprawie sygn. akt I C 155/09, powołując się na okoliczność, że w zawarciu ugody nie brali udziału pozostali właściciele dz. ewid. nr: (...), (...)oraz (...) tj. A. G., M. S., J. G. (3), J. G. (2), Z. W.. Wyrokiem z dnia 26.09.2013 r. Sąd oddalił powództwo z uwagi na fakt, iż brak zgody pozostałych współwłaścicieli nie wpływa na ważność ugody, a jedynie na jej skuteczność.

Do nieruchomości powoda prowadzi częściowo utwardzony szlak, którego faktyczna szerokość wynosi 2,2 m, tymczasem służebność ustanowiona w sprawie I Ns 318/09 to 3 metry. Aktualnie, zgodnie z opinią sporządzoną przez mgr inż. B. H.przedmiotowa służebność w terenie biegnie od drogi asfaltowej nr (...)przez dz. ewid nr: (...),(...), (...), (...). Na mapie sytuacyjnej sporządzonej przez mgr inż. B. H.kolorem zielonym, literami: A, B, E, G, H, I, J , K, L, Ł, M, N, O, C, D, A przedstawiona została służebność gruntowa opracowana przez inż. J. G. (1). Kolorem purpurowym, liczbami: (...) wykreślona została sytuacja pomierzona w dniu naoczni tj. 14.10.2013 r. W południowo-zachodniej części dz. ewid. nr (...)istniejący faktycznie na gruncie szlak drożny narusza granicę szlaku drożnego wytyczonego w opinii inż. J. G. (1). Z mapy sytuacyjnej wynika jednoznacznie, że szerokość drogi istniejącej w terenie w dniu 14.10.2013 r. jest znacznie mniejsza od szerokości projektowanego szlaku służebności drogowej. Istniejąca droga posiada minimalną szerokość 2,0 m przy wschodniej granicy dz. ewid. nr (...). Odcinek ogrodzenia z żerdzi oznaczony na mapie liczbami: 106, 105 nie pokrywa się z ogrodzeniem z 2008 r. oznaczonym na mapie liczbami: 6 i 11, zaś zalegająca w świetle szlaku drożnego pryzma kamieni ogranicza szerokość szlaku służebności gruntowej na odcinku (110,113). Istniejący w terenie szlak drożny prowadzący do posesji powoda nie jest wystarczająco szeroki do swobodnego przejazdu. Co prawda dojazd do posesji powoda samochodem osobowym jest możliwy, jednakże większe pojazdy, takie jak karetka pogotowia, straż pożarna, samochód ciężarowy, z uwagi na zbyt wąską drogę, nie mają możliwości przejazdu. Pozwani nie utrudniają powodowi i jego rodzinie korzystania ze spornego, istniejącego

już w terenie szlaku drożnego. Buntują się jedynie przeciwko zajeżdżaniu przez powoda należącego do nich gruntu, wobec czego czynią powodowi przeszkody za każdym razem kiedy ten usiłuje poszerzać przedmiotowy szlak. Na tle przedmiotowej drogi często dochodzi do sporów, niejednokrotnie wzywana jest policja. Pozwani w świetle szlaku drożnego powbijali 5 metalowych palików, które jednak w toku niniejszej sprawy zostały przez nich usunięte. Do konfliktów dochodziło również w takich sytuacjach jak odśnieżanie czy parkowanie samochodów. Powód wielokrotnie wzywał pozwanych do zaprzestania utrudniania mu korzystania ze spornego szlaku drożnego, jednakże strony nie mogły dojść do porozumienia.

W takim stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał powództwo za uzasadnione. Wskazał Sąd, że na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Zakopanem z dnia 30.04.2009 r. powodowi przysługuje prawo do korzystania ze szlaku służebnego. Ponieważ szlak ten jest znacznie szerszy od szlaku drożnego faktycznie istniejącego na drodze, a tylko na korzystanie przez powoda z tego ostatniego pozwani wyrażają zgodę, powód miał prawo dostosować istniejący szlak do granic służebności wskazanych w treści wskazanego postanowienia. Jako podstawę prawną wskazał Sąd przepis art. 222 § 2 kc w zw. z art. 251 kc. Jednocześnie Sąd wskazując, że zgodnie z art. 289 kc to na powódzie spoczywa obowiązek utrzymania urządzeń potrzebnych do wykonywania służebności, zakazał pozwany czynienia przeszkód w wyrównywaniu i utwardzaniu szlaku biegnącego po dz. ewid. nr: (...), (...), (...) oznaczonego na mapie inż. B. H.z dnia 4.03. 2014 r. zam. (...) literami: A, B, E, G, H, I, J, K, L, Ł, M, N, O, C, D, A oraz zniwelowaniu skarp ziemnych znajdujących się na przedmiotowym szlaku, na opisanych wyżej działkach, a usytuowanych po obu stronach szlaku. Nakazał Sąd także pozwany usunięcie znajdujących się na szlaku służebnym – przyzmy kamieni oraz ogrodzenia. Postępowanie w zakresie, w jakim dotyczyło nakazania pozwany usunięcia metalowych słupków zlokalizowanych na przedmiotowym szlaku Sąd umorzył, mając na względzie, że z uwagi na faktyczne usunięcie przez pozwanych przedmiotowych palików żądanie pozwu w tym zakresie zostało cofnięte. W pozostałym zakresie Sąd powództwo oddalił, przyjmując że dodatkowe upoważnienie powoda do wyrównania i utwardzenia powierzchni spornego szlaku oraz do zniwelowania skarp ziemnych znajdujących się na tym szlaku, byłoby zbędne.

O kosztach orzekł Sąd na zasadzie art. 100 kpc.

Pozwani wyrok ten w pkt I i II zaskarżyli apelacją, wnosząc o jego zmianę i oddalenie powództwa w tej części, a ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji co ponownego rozpoznania.

Apelujący zarzucili naruszenie art. 233 § 1 kpc wskazując, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwalał na przyjęcie, że koniecznym jest zezwolenie powodowi i osobom reprezentującym jego prawa i interesy na wyrównanie i utwardzenie szlaku biegnącego w sposób opisany w pkt II postanowienia, a także na usunięcie przyzmy kamieni, ponieważ dotychczasowy przebieg szlaku jest wystarczający dla prawidłowego korzystania ze szlaku służebności przez powoda, jak również, że pozwani utrudniają powodowi korzystania ze szlaku, co prowadziło do błędnego zastosowania art. 222 § 2 kc.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się bezzasadna.

Wyrok Sądu Rejonowego jest prawidłowy. Nie zachodzą uchybienia, które Sąd Okręgowy bierze pod uwagę z urzędu, a których skutkiem byłyby nieważność postępowania – art. 378 § 1 kpc.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego i przyjmuje je za własne. W ich świetle za prawidłową ocenić trzeba także dokonaną przez Sąd Rejonowy kwalifikację prawną.

Na uwzględnienie nie zasługuje zarzut naruszenia art. 233 § 1 kpc, którego apelujący upatrywali w błędnym w ich ocenie przyjęciu, że konieczne jest uwzględnienie roszczenia powoda, w sytuacji, gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że przebieg szlaku na gruncie jest wystarczający dla prawidłowego korzystania z niego przez powoda, tj. w sposób zgodny z jego potrzebami. Tak postawiony zarzut, z powołaniem się na wskazaną argumentację, ocenić trzeba jako bezprzedmiotowy. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 kpc

wymaga wykazania, że wnioskowanie Sądu o faktach na podstawie zebranych w sprawie dowodów było sprzeczne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego. W niniejszej sprawie poza przedmiotem oceny Sądu pozostawała natomiast kwestionowana przez apelujących okoliczność, tj. to czy szlak faktycznie występujący i wykorzystywany przez powoda jest wystarczający dla przejazdów. Powód swe roszczenie opierał na twierdzeniu, że przysługuje mu służebność, a apelujący czynią mu przeszkody w korzystaniu z tej służebności w granicach, w jakich została ona stwierdzona. Prawdłowo zatem postępowanie dowodowe prowadzone było w kierunku, czy szlak służebny pokrywa się z granicami szlaku istniejącego w terenie, oraz czy powód ma możliwość korzystania ze szlaku służebnego w takim zakresie, w jakim został on ustanowiony. Tylko zatem skuteczne zakwestionowanie dowodów przeprowadzonych na tę okoliczność można byłoby upatrywać jako naruszenie art. 233 § 1 kpc.

Z niekwestionowanej w sprawie opinii biegłego B. H., a także z przeprowadzonych w sprawie oględzin wynika tymczasem, że szlak służebny wytyczony w sprawie I Ns 318/09 jest znacznie szerszy od szlaku drożnego faktycznie istniejącego w terenie. Pozwani na mocy postanowienia 30.04.2009 r. w sprawie jak powyżej uprawnieni są zaś do korzystania ze szlaku w takich granicach, w jakich zostało w tym postanowieniu wskazane. Nie ma zatem znaczenia, jaki zakres służebności jest wystarczający do przejazdu. Czynienie przeszkód w korzystaniu z niej w jakikolwiek sposób objęte jest ochroną przewidzianą w art. 251 kc w zw. z art. 222 § 2 kpc. Apelujący nie mogą skutecznie powoda tej ochrony pozbawić, powołując się na to, że szlak z którego obecnie powód korzysta, jest w ich ocenie dla niego wystarczający.

Na marginesie można jedynie zaznaczyć, że zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że wbrew temu co twierdzą apelujący szlak obecnie przez powoda uczęszczany, a przez nich akceptowany nie pozwala na swobodny przejazd. Jak wskazał Sąd, a co wynika m.in. z zeznań świadka M. P. (k. 123), oraz świadka J. W. (k. 124) możliwy jest dojazd samochodem osobowym, lecz dojazd pojazdem większych gabarytów (typu karetka, straż pożarna, samochód ciężarowy) jest utrudniony. Sam apelujący oświadczył, że nie wie czy jest możliwy przejazd karetką (k. 126).

Zarzut naruszenia art. 233 § 1 kpc w części, w jakiej sprowadzał się do twierdzenia, że apelujący nie czynią przeszkód w korzystaniu ze szlaku służebności ocenić trzeba natomiast jako oczywiście bezzasadny. Apelujący w pisemnym uzasadnieniu tego zarzutu sami sprecyzowali, że taki brak przeszkód z ich strony dotyczy jedynie granic szlaku istniejącego na gruncie, wzdłuż występujących kolein. Zgodnie z tym co zostało powyżej przesądzone, sam fakt udostępnienia szlaku w takim tylko zakresie ocenić trzeba za niewystarczający z punktu widzenia prawa powoda do korzystania ze służebności w granicach zakreślonych w prawomocnym postanowieniu wydanym w sprawie I Ns 318/09.

Również materiał dowodowy ponad wszelką wątpliwość wskazuje, że apelujący umożliwiają powodowi korzystanie ze szlaku służebnego w takim tylko zakresie, w jakim pokrywa się ze szlakiem występującym w terenie oraz czynią przeszkody w korzystaniu w pozostałym zakresie. M.in. sam apelujący S. G. przyznał, że na szlaku znajdują się kamienie, oświadczaając, że nie widzi powodu aby je usunąć. Stanowczo także stwierdził, że nie wyraża zgody na poszerzenie szlaku (k.126). Podobnej treści zeznania złożył apelujący T. G.. W ocenie apelującego udzielenie powodowi zezwolenia na poszerzenie przejazdu spowoduje, że wystąpi on z kolejnymi żądaniami i będzie sobie poszerzał drogę „ich kosztem” (k.127). Takie zeznania apelujących jak i treść stawianych przez nich zarzutów apelacyjnych wskazują, że apelujący jak się wydaje nie dostrzegają, że ich prawo własności zostało ograniczone na rzecz powoda wskutek stwierdzenia na jego rzecz zasiedzenia służebności. Podobnie skutków tej służebności zdają się nie rozumieć świadkowie wnioskowani przez apelujących. Przykładowo świadek J. G. (2) przyznał, że na drodze zalegają kamienie, twierdząc jedynie, że znajdują się one „koło drogi”. Również zatem nie akceptował on prawa powoda do korzystania ze szlaku poza tą „drogą” - do granic wytyczonych przez służebność. Także pozostali świadkowie utrzymywali, że apelujący mają prawo do korzystania ze szlaku jedynie wzdłuż kolein, nie akceptując prawa powoda do utwardzania i poszerzenia szlaku.

Reasumując stwierdzić trzeba, że cała apelacja jak i argumentacja przedstawiona na jej uzasadnienie sprowadzała się do podnoszenia okoliczności w sprawie w istocie bezspornych, a dotyczących tego, że apelujący nie czynili powodowi przeszkód w korzystaniu ze szlaku w takich granicach, w jakich występuje on w terenie. Taka argumentacja była jednak

niewystarczająca do nieuwzględnienia roszczenia powoda, które opierało się na prawie korzystania z nieruchomości apelujących w takich granicach, jak wynika to z postanowienia, mocą którego stwierdzono na jego rzecz nabycie służebności przez zasiedzenie. Bez znaczenia było tu przy tym to, czy występujący w terenie i wykorzystywany przez powoda szlak jest dla niego wystarczający. Powód wykazał, że na skutek przeszkód ze strony apelujących nie ma możliwości korzystania ze szlaku służebnego w pełnym zakresie, a to zasadnie skutkowało udzieleniem mu ochrony w trybie art. 251 kc w zw. z art. 222 § 2 kc.

Z tych wszystkich przyczyn apelacja jako niezasadna podlegała oddaleniu, o czym orzeczono jak w sentencji na zasadzie art. 385 kpc.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na zasadzie art. 98 § 1 kpc w zw. z § 8 pkt 2 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r., nr 163, poz. 1348).

(...)

(...)